

Sygn. akt III Ca 610/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Teresa Kołeczko - Waclawik

Sędzia SO Krystyna Hadryś

Sędzia SO Anna Hajda (spr.)

Protokolant Justyna Chojecka

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko W. G.

o alimenty

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 4 lutego 2014 r., sygn. akt IV RC 616/13

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Anna Hajda SSO Teresa Kołeczko - Waclawik SSO Krystyna Hadryś

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w Gliwicach wpłynął pozew małoletniej A. G. przeciwko ojcu W. G. o zasądzenie alimentów w kwocie po 600 złotych miesięcznie począwszy od 1 kwietnia 2013 roku.

W uzasadnieniu podniesiono, iż pozwany nie partycypuje w kosztach utrzymania dziecka, pracuje w charakterze elektryka, ale wszystkie środki finansowe przeznacza na swoje potrzeby. Małoletnia uczęszcza do gimnazjum.

Pozwany wniósł początkowo o oddalenie powództwa. Podniósł, iż opłaca wszystkie należności za mieszkanie zajmowane przez powódkę i jej matkę. W toku postępowania pełnomocnik pozwanego uznał żądanie pozwu do kwoty po 300 złotych miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 4 lutego 2014 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej A. G. alimenty w kwocie po 300 złotych miesięcznie za okres od 1 kwietnia 2013 roku do 31 stycznia 2014 roku, alimenty w kwocie po 440 złotych za luty 2014 roku oraz alimenty w kwocie po 500 złotych miesięcznie za okres od 1 marca 2014 roku, płatne z góry, do dnia 15-go każdego miesiąca, do rąk matki małoletniej powódki – E. G. z ustawowymi

odsetkami w razie uchybienia w płatności którejkolwiek z rat; w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Nadto orzekł Sąd o kosztach procesu i w przedmiocie rygoru natychmiastowej wykonalności.

Podstawą tej treści rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy.

Koszt utrzymania małoletniej A. G. (l.16), nie licząc partycypacji w utrzymaniu mieszkania wynosi około 650 złotych miesięcznie.

E. G. od 2 września 2013 roku pracuje jako pomoc kuchenna, otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1200 złotych brutto, tj. około 800 złotych netto miesięcznie. Wcześniej przez około pół roku była bezrobotna. W Powiatowym Urzędzie Pracy w G. są oferty pracy dla matki powódki, tj. dla pomocy kuchennej i sprzątaczkii, brak informacji o proponowanym wynagrodzeniu. Zasady doświadczenia życiowego wskazują, iż zwykle osobom o tak niskich kwalifikacjach proponowane jest najniższe miesięczne wynagrodzenie. E. G. kupuje – na potrzeby swoje i córki – butlę z gazem, która kosztuje 55 złotych i starcza na dwa miesiące.

W. G. mieszka w mieszkaniu swojego kolegi, za co mu nie płaci. Pozwany ponosi standardowe, typowe dla każdego koszty swojego utrzymania.

Na rozprawie w dniu 14 listopada 2013 roku W. G. oświadczył, iż nie pracuje, nie ma jednak zaświadczenia o zarejestrowaniu w charakterze osoby bezrobotnej, ponieważ z uwagi na niestawiennictwo w Urzędzie Pracy w wyznaczonym terminie został wyrejestrowany i musi odczekać trzy miesiące zanim nabędzie uprawnienia do ponownej rejestracji. W Powiatowym Urzędzie Pracy w G. są oferty pracy dla mężczyzny o kwalifikacjach pozwanego (elektromonter) oraz dla brukarza i pracownika produkcji.

W P.P.H. "O. – J. O." W. G. był zatrudniony od 12 do 23 grudnia 2013 roku na umowę zlecenie z wynagrodzeniem brutto 887,40 złotych. W najbliższym czasie planowana była kolejna umowa zlecenia w podobnej wysokości.

Z przedłożonego przez pozwanego zestawienia transakcji za rok 2013 wynika – między innymi – iż w styczniu 2013 roku, po uiszczeniu raty 168 złotych, do dyspozycji pozostało pozwanemu ponad 2 200 złotych. W lutym, marcu, maju, czerwcu, lipcu, sierpniu, wrześniu i październiku 2013 roku, po uiszczeniu kwot 622 złotych, do dyspozycji pozostawało mu od 434 złotych do 1428 złotych.

Z zeznań pozwanego złożonych na rozprawie w dniu 4 lutego 2014 roku wynika, iż w 2012 roku średnio na miesiąc zarabiał 1300 – 1400 złotych. Ta kwota była mu przekazywana „do ręki”. Jak miał pracę dodatkową to prosił o przelanie wynagrodzenia za nią na konto.

Oplaty za lokal mieszkalny przy ulicy (...), (tj. ten, w którym mieszkają małoletnia A. G. wraz z matką E. G.) – na podstawie umowy najmu – wynoszą: czynsz około 215 złotych, kanalizacja – około 80 złotych, opłata za śmieci – około 15 złotych, a za zimną wodę około 50 złotych, razem około 360 złotych miesięcznie.

Zaległość w uiszczaniu w/w opłat na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 1677,62 złote, a wraz z odsetkami 1678,98 złotych. Opłaty nie są regulowane na bieżąco, ugoda na ratalną spłatę zadłużenia z 16 kwietnia 2012 roku została zerwana przez dłużnika. Dnia 30 stycznia 2013 roku W. G. złożył zobowiązanie dobrowolnej spłaty zadłużenia (brak jednak wpłaty za miesiąc listopad i grudzień 2013). Sprawa o zapłatę – wedle oświadczenia (...) zostanie skierowana do Sądu.

Kwota 622 złotych miesięcznie, jaką w 2013 roku (nie licząc kwietnia, listopada i grudnia) uiszczał pozwany obejmowała bieżące opłaty i spłatę zaległości.

W. G. uiszcza także opłatę za prąd w mieszkaniu zajmowanym przez córkę i żonę. W miesiącach zimowych wynosi ona około 300 złotych co drugi miesiąc, a w miesiącach letnich 200 – 250 złotych co drugi miesiąc. Pozwany uiszcza ratę kredytu w wysokości około 170 złotych. Pożyczka została zaciągnięta w 2012 roku na kwotę 6000 złotych. Za kwotę

1200 złotych została zakupiona pralka. Pozwany uiszczył także 2000 złotych tytułem zaległości za czynsz i 1100 złotych tytułem zaległości za wodę. W. G. nie wyjaśnił na co przeznaczył pozostałą kwotę 1700 złotych.

W. G. w styczniu 2014 roku dał córce 150 złotych na buty oraz drobne wydatki, a E. G. przekazał 250 złotych tytułem alimentów na rzecz córki. W lutym 2014 roku pozwany przekazał małoletniej powódce 60 złotych na bilet miesięczny.

W tak ustalonym stanie faktycznym zważył Sąd Rejonowy, że rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania, a zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Poza sporem było, iż małoletnia A. G. nie jest jeszcze samodzielna.

W ocenie Sądu Rejonowego pozwany W. G. winien partycypować w kosztach utrzymania córki do kwoty po 500 złotych miesięcznie.

Rozstrzygając o żądaniu pozwu za okres do 28 lutego 2014 roku, Sąd miał jednak na względzie z jednej strony uznanie powództwa do kwoty po 300 złotych miesięcznie a z drugiej to, iż pozwany w tym okresie, w sposób nieregularny, ale jednak mający miejsce, przyczyniał się do zaspokojenia potrzeb córki tak poprzez uiszczanie – choć z opóźnieniem – opłat za mieszkanie jak i przekazywanie określonych kwot do rąk uprawnionej i jej matki. Z tych przyczyn zasądzono od W. G. po 300 złotych miesięcznie za okres od 1 kwietnia 2013 roku do 31 stycznia 2014 roku oraz 440 złotych za luty 2014 roku.

Ponieważ pozwany uiszczał należności za mieszkanie zajmowane przez powódkę i jej matkę z opóźnieniem (a od listopada 2013 roku w ogóle nie uiszcza należności za czynsz), to w interesie małoletniej jest ustalenie przez Sąd, do jakiej kwoty pozwany winien partycypować w jej kosztach utrzymania obejmujących tak wyżywienie, odzież i środki czystości jak i udział w wydatkach za mieszkanie.

Jak wspomniano powyżej, W. G. może i powinien uczestniczyć od 1 marca 2014 roku w utrzymaniu córki kwotą 500 złotych miesięcznie.

Kwota ta leży w granicach możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego, które są większe od deklarowanych, o czym świadczy – między innymi – lekceważący stosunek pozwanego do organu pośrednictwa pracy, do którego W. G. nie stawia się w wyznaczonych terminach. W PUP w G. są oferty pracy dla osób bez zawodu i o kwalifikacjach pozwanego. Z uwagi na to, iż kwota 500 złotych stanowi górną granicę możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego to w pozostałym zakresie powództwo oddalono.

Na zasadzie art. 333 § 1, pkt. 1 k.p.c. nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Na podstawie art. 98 i 102 k.p.c. orzeczono o kosztach procesu.

Z wyżej wskazanym orzeczeniem nie zgodził się pozwany wywodząc apelację i zaskarżając wyrok w części obejmującej alimenty w kwocie po 440,00 złotych za luty 2014 roku oraz w kwocie po 500,00 złotych za okres od 1 marca 2014 roku.

Skarżący zarzucił:

- naruszenie prawa materialnego, a to art. 135 § 1 krio poprzez dokonanie błędnych ustaleń faktycznych w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego;

- naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 § 1 krio i art. 328 § 2 krio mające istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na braku wszechstronnego i dogłębnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, braku uwzględnienia wszystkich okoliczności zaistniałych w sprawie oraz dowolnej, a nie swobodnej ocenie dowodów, a także przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów;

- błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mające wpływ na jego treść polegające na niesłusznym przyjęciu przez Sąd Rejonowy, że kwota 500,00 złotych miesięcznie mieści się w granicach możliwości majątkowych pozwanego oraz na niesłusznym przyjęciu przez Sąd Rejonowy, że jedynie E. G. wykonuje swój obowiązek alimentacyjny poprzez osobiste starania o powódkę, podczas gdy pozwany również wypełnia swój obowiązek alimentacyjny względem powódki poprzez osobiste staranie.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty po 300,00 złotych miesięcznie tytułem alimentów oraz zasądzenia od strony przeciwnej kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W piśmie procesowym z dnia 10 kwietnia 2014 roku powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarzuty skarżącego nie mogły odnieść spodziewanego rezultatu, wobec trafności zaskarżonego orzeczenia. Wbrew zarzutom apelacji, Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził w sprawie postępowanie dowodowe, wskazał fakty, które uznał za udowodnione oraz dowody, na których się oparł. Z tak przeprowadzonego postępowania dowodowego zostały wyprowadzone trafne wnioski, prawidłowo także zastosował Sąd I instancji przepisy prawa. Wobec zarzutów apelacji sprowadzających się do kwestionowania poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych wskazania wymaga, że Sąd odwoławczy ma ograniczone możliwości ingerencji w ustalenia faktyczne poczynione przez sąd pierwszej instancji na podstawie dowodów osobowych (zeznań świadków i stron postępowania). Ewentualna zmiana tychże ustaleń może być dokonywana zupełnie wyjątkowo, w razie jednoznacznej wymowy materiału dowodowego z zeznań świadków i przesłuchania stron oraz oczywistej błędności oceny tegoż materiału. Jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. Odnosząc powyższe uwagi do okoliczności rozpoznawanej sprawy nie sposób przypisać Sądowi Rejonowemu uchybień wskazanych powyżej, które uprawniałyby do ingerencji w treść poczynionych przez ten Sąd ustaleń faktycznych. Wszystkie okoliczności zostały przez Sąd Rejonowy ustalone w oparciu o powołane w pisemnych motywach orzeczenia prawidłowo przeprowadzone dowody, nadto nie dopuścił się Sąd Rejonowy ani uchybień logicznych w formułowaniu wniosków wynikających z postępowania dowodowego ani też odstępstw od zasad doświadczenia życiowego. Zarzuty zawarte w apelacji stanowią jedynie swoistą polemikę z prawidłowymi wywodami Sądu I instancji. Zatem, Sąd Okręgowy w pełnym zakresie podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, oraz motywy, którymi kierował się Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny i przyjmuje je za swoje.

Z przyczyn wskazanych powyżej nie można także podzielić zarzutu apelacji dotyczącego naruszenia dyspozycji art. 328 § 2 kpc. Niezależnie od faktu, iż uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia sporządzone zostało prawidłowo, wskazać należy, że zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego. Jak już to wyżej wskazano sytuacja taka w rozpoznawanej sprawie nie miała miejsca.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że skarżącemu zdaje się umykać okoliczność, która jednoznacznie wynika z treści pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia, że – w ocenie Sądu Rejonowego – możliwości majątkowe pozwanego pozwalają na łożenie alimentów w kwotach po 500,00 złotych za cały okres objęty orzeczeniem Sądu. Zasądzenie za okres od dnia 1 kwietnia 2013 roku do dnia 31 stycznia 2014 roku alimentów w kwotach po 300,00

złotych (w wysokości niekwestionowanej przez pozwanego) wynika wyłącznie z faktu, iż od kwoty 500,00 złotych odliczono kwoty faktycznie świadczone w tym okresie przez zobowiązanego na rzecz uprawnionej, w tym także tytułem należności czynszowych. Powyższa okoliczność jednoznacznie świadczy o tym, że zasądzona kwota, która obejmuje także udział powódki w wydatkach za mieszkanie, leży w granicach możliwości majątkowych skarżącego. Tym samym nie sposób przyjąć, iż zaskarżone orzeczenie wydane zostało z naruszeniem dyspozycji art. 135 krio. Dla porządku jedynie podkreślić należy, że sam pozwany w piśmie procesowym z dnia 27 stycznia 2014 roku na k. 55 akt sprawy wskazuje, że koszty utrzymania małoletniej zamykają się kwotą 655,00 złotych, przy czym wyliczenie to nie obejmuje kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek dowodowy zawarty w apelacji o przesłuchanie powódki, jako że okoliczności na które wniosek został złożony pozostają – w świetle powyższego - bez wpływu na treść rozstrzygnięcia.

Reasumując, apelacja jako pozbawiona uzasadnionych podstaw została oddalona, stosownie do treści art. 385 kpc. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do jego wyniku, na zasadzie art. 98 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc i § 7 pkt 4 w zw. z § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2001 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

SSO Anna Hajda SSO Teresa Kołeczko – Waclawik SSO Krystyna Hadryś